

YÖNETMELİK

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:**ENERJİ PİYASALARINDA VE ÇEVRESEL PİYASALARDA ŞEFAFLIĞA VE
PİYASA BOZUCU DAVRANIŞLARA İLİŞKİN YÖNETMELİK****BİRİNCİ BÖLÜM**
Başlangıç Hükümleri**Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; enerji piyasaları ve çevresel piyasalarda yapılan ticaretin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bu piyasalarda olusabilecek piyasa bozucu davranışların önlenmesine ve ilgili tarafların ve Kurumun görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeme güç piyasası, yan hizmetler piyasası, vadeli doğal gaz piyasası, spot doğal gaz piyasası, emisyon ticaret sistemi piyasası, organize yenilenebilir enerji kaynak garanti piyasası ile bu piyasalardaki toptan satış amacıyla yapılan ikili anlaşmalara ilişkin hususları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından实施en vadeli işlem ve opsiyon piyasasında işlem gören sözleşmeler ile nihai tüketicilerle yapılan ikili anlaşmaları kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16. maddesinin dokuzuncu fıkrasına ve 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanununun 10. uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) BOTAŞ: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketini,
- b) Çevresel piyasalar: Emisyon ticaret sistemi piyasası ve organize yenilenebilir enerji kaynak garanti piyasası ile bu piyasalardaki ikili anlaşmaları,
- c) Dâhilî bilgi: Enerji ve çevre ürünlerile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olmakla birlikte kamuya açıklanmamış, fakat kamuya açıklandığında bu ürünlerin fiyatlarını önemli ölçüde etkilemesi muhtemel olan gerçekleşmiş veya normal olarak gerçekleşmesi beklenen durum ve olaylar hakkındaki bilgiyi,
- ç) Enerji piyasaları: Elektrik ticaretinin gerçekleştiği vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeme güç piyasası, yan hizmetler piyasası ile doğal gaz ticaretinin gerçekleştiği vadeli doğal gaz piyasası, spot doğal gaz piyasası ve bu piyasalardaki ikili anlaşmaları,
- d) Enerji ve çevre ürünler: Enerji piyasaları ve çevresel piyasalarda ticareti yapılan ürünler,
- e) EPİAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,
- f) İkili anlaşma: Piyasa katılımcılarının kendi aralarında enerji ve çevre ürünlerinin ticareti konusunda yaptıkları sözleşmeleri,
- g) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- ğ) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- h) Piyasa işletmecisi: İşletmeleri piyasalara göre EPİAŞ'ı veya TEİAŞ'ı,
- i) Piyasa katılımcısı: Toplayıcılar ve dengeden sorumlu taraflar ile iletim ve dağıtım şebeke işletmecileri dâhil olmak üzere enerji piyasalarında ve çevresel piyasalarda kendi adına ve hesabına işlem yapma yetkisi olan kişileri,
- j) Sistem işletmecisi: TEİAŞ'ı ve BOTAŞ'ı,
- j) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,
- ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer kavram ve kısaltmalar, ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM**Şeffaflık****Dâhilî Bilgi Platformu**

MADDE 5- (1) EPİAŞ, enerji piyasaları ve çevresel piyasalarda dâhilî bilgilerin kamuia açıklanması, piyasa katılımcılarının piyasa faaliyetlerini fırsat eşitliği çerçevesinde yürütebilmesi ve piyasa katılımcıları arasındaki bilgi asimetrisinin önlenmesi için Dâhilî Bilgi Platformu adı altında bir merkezi veri platformu iletmekle yükümlüdür.

(2) Dâhilî bilgi niteliğindeki veriler;

- a) Piyasa katılımcılarına ait tesislerin planlı ya da plansız olarak elverişli olmaması da dâhil olmak üzere tesislerin üretim, depolama, tüketim ve iletim kapasitesi ve kullanımıyla ilgili bilgileri,
- b) Basiret sahibi bir piyasa katılımcısının, enerji ve çevre ürünlerile ilgili işlem yapma veya alım-satım teklifi verme kararının temelinin bir parçası olarak kullanması muhtemel diğer bilgileri,
kapsar.

(3) Dâhilî Bilgi Platformunda açıklanması gereken asgarî veriler ile bunların yayımlanma zamanı ve biçimini Kurul kararıyla belirlenir.

(4) EPİAŞ, Dâhilî Bilgi Platformunda veri güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır.

(5) Piyasa katılımcıları, Dâhilî Bilgi Platformunda yayımlanacak bilgiler için gerekli altyapı ve erişim gerekliliklerini sağlar ve Dâhilî Bilgi Platformunda işlem yapmaya yetkili kişileri EPİAŞ'a bildirir.

Şeffaflık Platformu

MADDE 6- (1) EPİAŞ enerji piyasaları ve çevresel piyasalarda dâhilî bilgi niteliğindeki veriler haricindeki fiyat, hacim ve benzeri genel piyasa verilerini yayımlamak üzere Şeffaflık Platformu adı altında bir merkezi veri platformu iletmekle yükümlüdür.

(2) Şeffaflık Platformunda yayımlanacak veriler ile bu verilerin yayımlanma zamanı ve biçimini Kurul kararıyla belirlenir. 7552 sayılı Kanunun 10. uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklıdır.

(3) Şeffaflık Platformunda yayımlanacak veriler EPİAŞ tarafından verilere sahip kuruluşlardan bu Yönetmelik kapsamında istenir. EPİAŞ, piyasa katılımcısı olmayan ilgili kurum ve kuruluşlardan veri temin etmek için protokol imzalamaya yetkilidir.

(4) Şeffaflık Platformunda, ticari sırları taşıyan veriler ile piyasa katılımcılarının kimliğini açığa çıkaran münferit veriler yayımlanamaz. Ancak katılımcının kimliğini kaçınılmaz olarak ifşa etmekle birlikte piyasanın geneli için önem arz eden veriler bu hükmün istisnasıdır.

(5) Şeffaflık Platformunda, 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde uyulmaya eyleme ve birlikte harekete yol açacak nitelikte veriler yayımlanamaz.

(6) EPİAŞ, Şeffaflık Platformunda veri güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır.

(7) EPİAŞ, Şeffaflık Platformunda yayımlanan verilere dair ilâve hizmetler için ücret talep edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Piyasa Bozucu Davranışlar

Dâhilî bilgilerin açıklanması yükümlülüğünün ihlali

MADDE 7- (1) Piyasa katılımcıları, Kurul kararıyla belirlenen dâhilî bilgi niteliğindeki asgarî veriler ile bu nitelikteki diğer verileri, tam ve doğru bir içerikle ve belirlenen biçimde uygun olarak Dâhilî Bilgi Platformunda gecikmeksiz açıqlamakla yükümlüdür. Söz konusu verilerin yayımlanmasından sonra gerçekleşen değişikliklerin de piyasa katılımcıları tarafından Dâhilî Bilgi Platformunda gecikmeksiz açıklanması zorunludur. Piyasa katılımcılarının varsa 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki kamuya aydınlatma yükümlülüğü saklıdır.

(2) Bir piyasa katılımcısı, kendi meşru menfaatlerinin zedelenmemesi için, aşağıda belirtilen tüm koşulların sağlanması kaydıyla dâhilî bilgilerin kamuya açıklanmasını geciktirebilir:

a) Söz konusu gecikmenin kamuya yanıtılma olasılığı olmaması.

b) Piyasa katılımcısının söz konusu bilgilerin gizliliğini sağlaması.

c) Söz konusu bilgilere dayalı olarak enerji ve çevre ürünlerinin alım-satımına ilişkin kararlar vermemesi.

(3) Piyasa katılımcısı, ikinci fikra kapsamında kamuya açıklanması geciktirilen dâhilî bilgiler ile kamuya açıklamanın gecikmesinin gereklelerini, Dâhilî Bilgi Platformu kapsamında oluşturulan bildirim sistemi üzerinden EPİAŞ'a elektronik ortamda gecikmeksiz bildirmekle yükümlüdür. EPİAŞ, kamuya açıklanması geciktirilen söz konusu dâhilî bilgiler ile piyasa katılımcısı tarafından sunulan kamuya açıklamanın geciktilmesinin gereklelerini ivedilikle Kuruma raporlar. EPİAŞ, bu kapsamında kendisine bildirilen bilgilerin gizliliğini sağlamak üzere gerekli tedbirleri alır.

(4) Dâhilî bilgilerin kamuya açıklanmasının geciktilmesinin sebeplerinin ortadan kalkması hâlinde, ilgili piyasa katılımcısı söz konusu dâhilî bilgileri birinci fikrada belirlenen usulde uygun olarak kamuya açıklar. Yapılan açıklamada geciktirme kararı ve bunun temelindeki sebepler belirtilir. Açıklanması geciktirilen dâhilî bilgiye konu olan olayın gerçekleşmemesi durumunda açıklama yapılmayabilir.

(5) Kurum, gerekli gördüğü takdirde, geciktirme sebeplerinin yerinde olup olmadığını incelemeye, inceleme sonucunda gerekleleri uygun bulmaması hâlinde ilgili piyasa katılımcısı hakkında 13 üncü madde uyarınca işlem teslim etmeye yetkilidir.

(6) Bir toplayıcının portföyünde yer alan tesislere ilişkin bu madde kapsamındaki yükümlülüklerin muhatabı ilgili toplayıcıdır. Bununla birlikte, tesisin sahibi olan piyasa katılımcısı da tesise ilişkin dâhilî bilgileri, portföyünde yer aldığı toplayıcıya derhâl bildirmekle yükümlüdür.

(7) Dâhilî bilgilerin açıklanması yükümlülüğünün ihlâl edilmesi durumunda EPİAŞ, söz konusu ihlâlin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek ivedilikle Kuruma sunar.

Dâhilî bilgi suistimali

MADDE 8- (1) Dâhilî bilgiye sahip olan kişilerin;

a) Bu bilgiyi kullanarak, doğrudan veya dolaylı olarak, kendileri veya üçüncü bir taraf hesabına; teklif vermek veya işlem yapmak, mevcut bir teklifi veya işlemi değiştirmek ya da iptal etmek, teklifler arasında bağ kurmak yoluyla veya başka bir suretle bir enerji veya çevre ürününü edinmeleri ya da elden çıkarmaları ve bu fiillere yönelik girişimde bulunmaları,

b) Bu bilgileri; işlerinin, mesleklerinin veya görevlerinin normal seyri içinde açıklanması durumu hariç olmak üzere, başka herhangi bir kişiye ifşa etmeleri,

c) Dâhilî bilgiye istinaden, enerji veya çevre ürünlerinin edinilmesi veya elden çıkarılmasına yönelik başka bir kişiye tavsiye veya yönlendirmede bulunmaları,

dâhilî bilgi suistimali sayılır.

(2) Dâhilî bilgi suistimaline ilişkin yükümlülüklerin muhatabı, dâhilî bilgiye sahip olan aşağıdaki kişilerdir:

a) Piyasa katılımcısının yöneticileri.

b) Piyasa katılımcısında pay sahibi olanlar.

c) Bir işin veya mesleğin icrası ya da bir görevin ifası kapsamında bu bilgiye sahip olan kişiler.

ç) Böyle bir bilgiyi suç teşkil eden bir yolla edinen kişiler.

d) Sahip olduğu bilginin dâhilî bilgi olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler.

(3) Dâhilî bilgi suistimali fiilinin bir tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde ilgili tüzel kişi adına işlem yapma kararına dâhil olan gerçek kişiler hakkında da yapırım uygulanır.

Piyasa manipülasyonu

MADDE 9- (1) Enerji veya çevre ürünleriyle ilgili olarak;

a) Bu ürünlerin arzı, talebi veya fiyatıyla ilgili yanlış veya yaniltıcı işaretler veren ya da verebilecek şekilde,

b) Haklı bir gereklere ve genel kabul görmüş piyasa uygulamalarına dayanmadığı sürece, tek başına ve diğer kişilerle işbirliği içinde, bu ürünlerin fiyatlarını yapay bir seviyeye taşıyan veya taşıyabilecek şekilde,

c) Bir tertip kurmak suretiyle veya aldatıcı ya da hileli diğer bir yolla bu ürünlerin arzı, talebi veya fiyatıyla ilgili yanlış veya yaniltıcı işaretler veren veya verebilecek şekilde,

ç) Piyasayı veya piyasa kurallarının suistimal edilmesi suretiyle piyasanın ya da diğer piyasa katılımcılarının zararına olacak şekilde,

teklif vermek, işlem yapmak, mevcut bir teklifi veya işlemi değiştirmek ya da iptal etmek veya teklifler arasında bağ kurmak yahut başka herhangi bir davranışta bulunmak ve bu fiillere yönelik girişimlerde bulunmak piyasa manipülasyonu sayılır.

(2) İnternet dâhil olmak üzere medya organları aracılığıyla ya da başka bir yolla enerji veya çevre ürünlerinin arzı, talebi veya fiyatıyla ilgili olarak yanlış veya yanlıltıcı işaretler veren veya vermesi muhtemel olan bilgileri yaymak ve buna yönelik girişimlerde bulunmak da piyasa manipülasyonu sayılır. Bu fiilin işlemi sayılabilmesi için, bilgiyi yayan kişi, bilginin yanlış veya yanlıltıcı olduğunu bilen veya bilmesi gereken bir kişi olmalıdır.

(3) Piyasa manipülasyonu fiilini işleyen kişi bir tüzel kişi ise bu tüzel kişi adına bu fiili işleme kararına dâhil olan gerçek kişiler hakkında da yaptırırm uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Piyasa katılımcılarının sorumlulukları

MADDE 10- (1) Piyasa katılımcıları;

a) Bu Yönetmelik kapsamında dâhilî bilgileri tespit etmek, işlemek, dâhilî bilgi suistimalının oluşumunun engellenmesi amacıyla dâhilî bilgiyi muhafaza etmek ve etkin bir şekilde ve zamanında Dâhilî Bilgi Platformunda açıklamakla,

b) Dâhilî Bilgi Platformunda işlem yapmaya yetkili kişileri EPİAŞ'a bildirmekle,

c) Bu Yönetmelik kapsamında belirlenen piyasa bozucu davranışlara ilişkin bilgi veya şüpheli gerektirecek bir hususun bulunması hâlinde durumu ivedilikle Kuruma ve ilgili piyasa işletmecisine bildirmekle,

ç) Kurum tarafından piyasa bozucu davranışların incelenmesi amacıyla talep edilecek bilgi ve belgeleri istenilen süre içerisinde tam ve doğru olarak sunmakla,

d) Piyasa işletmecileri tarafından piyasa gözetim faaliyetleriyle ilgili olarak talep edilecek bilgi ve belgeleri istenilen süre içerisinde tam ve doğru olarak sunmakla,

e) Piyasa bozucu davranışların önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

yükümlüdür.

Piyasa ve sistem işletmecilerinin sorumlulukları

MADDE 11- (1) Her bir piyasa işletmecisi, ișlettiği piyasalardaki işlemlerin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olacak şekilde gerçekleştirilen teklif ve işlemlerin tespit edilmesi amacıyla bünyesinde bir piyasa gözetim birimi oluşturmak, bu birimde yeteri kadar personel istihdam etmek ve kendi gözetim sistemini kurmakla yükümlüdür.

(2) Piyasa işletmecileri, piyasa gözetim faaliyetleriyle ilgili olarak doğrudan ilgili piyasa katılımcılarından bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(3) Piyasa işletmecileri, piyasa gözetim faaliyetleri neticesinde elde edilen sonuçları ve şüpheli durumları gecikmeksiz Kuruma bildirmekle yükümlüdür. 7552 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükmü saklıdır.

(4) Her bir sistem işletmecisi, piyasa işletmecilerinin bu madde kapsamındaki gözetim yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için gerekli olan verileri piyasa işletmecilerine sağlamakla yükümlüdür.

(5) Piyasa ve sistem işletmecileri, Kurumun gözetim ve denetim faaliyeti kapsamında ihtiyaç duyduğu bilgileri ve verileri, Kurumun sürekli ve gerçek zamanlı erişimine açmak ve bunun için gerekli altyapıyi kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim, İdarî Yaptırımlar ve Tedbirler

Gözetim ve denetim

MADDE 12- (1) Kurum, gözetim ve denetim faaliyeti kapsamındaki görevlerini re'sen, ihbar veya şikayet üzerine yerine getirir. İhbar ve şikayet üzerine yapılan incelemelerde başvuru sahibinin kimliği gizli tutulur.

(2) Kurum, gözetim ve denetim faaliyeti kapsamında piyasa katılımcılarından ve ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uyarınca elektronik ortamda tutulanlar dâhil her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, bilgi sistemlerini incelemeye, bunlara erişimin sağlanmasını talep etmeye ve bunların örneklerini almaya, işlem ve hesaplarını denetlemeye, yazılı ve sözlü bilgi almaya, gerekli tutanakları düzenlemeye ve gerekmesi hâlinde yerinde inceleme yapmaya yetkilidir.

İdarî yaptırımlar

MADDE 13- (1) 6446 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca;

a) 7 ncı madde hükümlerini ihlâl eden piyasa katılımcısına 2.509.800 Türk lirasına kadar,

b) 8 inci madde kapsamında dâhilî bilgi suistimali fiilini işleyen piyasa katılımcısına 25.098.000 Türk lirasına kadar,

c) 8 inci madde kapsamında dâhilî bilgi suistimali fiilini işleyen gerçek kişiye 2.509.800 Türk lirasına kadar,

ç) 9 uncu madde kapsamında piyasa manipülasyonu fiilini işleyen piyasa katılımcısına 25.098.000 Türk lirasına kadar,

d) 9 uncu madde kapsamında piyasa manipülasyonu fiilini işleyen gerçek kişiye 2.509.800 Türk lirasına kadar,

itarî para cezası uygulanır. Bu fıkrada öngörülen azamî ceza tutarları bakımından, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere yeniden değerlendirme oranında güncellenmiş tutarlar esas alınır.

(2) Birinci fıkrada mevzuata aykırı fiilin işlenmesi suretiyle bir menfaat temin edilmesi veya zarara sebebiyet verilmesi hâlinde verilecek idarî para cezasının tutarı, bu menfaat veya zararın iki katından az olamaz.

(3) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentleri hükümleri kapsamındaki ihlâl edici fiilin girişim aşamasında kalması durumunda bu hükümlerde belirtilen tutarların yarısına kadar idarî para cezası uygulanır.

(4) Belirli bir tutara kadar uygulanacağı öngörülen idarî para cezasının tutarı belirlenirken aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) İhlâlin ağırlığı ve süresi.

b) Kusurun derecesi.

c) İhlâlin piyasaya ve piyasa fiyatlarına etkisi.

ç) Tekerrürün varlığı.

d) Failin ihlâl tarihinden önceki takvim yılında ilgili piyasada elde ettiği net satış hasılatı.

e) İhlâl konusu fiille ilgili gerçegin ortaya çıkarılması için Kurumla gösterilen işbirliği.

(5) Bu madde kapsamındaki Kurul kararları Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

Tedbirler

MADDE 14- (1) Enerji piyasaları ve çevresel piyasalarda piyasa bozucu davranışlarda bulunulduğunun tespit edilmesi veya bunlara yönelik kuvvetli şüphelerin bulunması hâlinde Kurul ve acele hallerde ilgili piyasa işletmecisi,

ilgililer hakkında;

- a) İlave teminat talep etme,
 - b) İlgili piyasadaki işlemlerinden doğan alacaklarına bloke koyma,
 - c) İlgili teklifi veya işlemi askiya alma ya da iptal etme,
 - ç) İlgili piyasaların bir kısmında veya tamamında geçici olarak işlem yapma yasağı getirme,
- dâhil piyasaların etkin ve sağlıklı işleyişini teminen gereklî her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Alınacak tedbirler, ihlâlin muhtemel olumsuz etkilerini önleme ve sınırlandırma amacıyla yönelik olur ve bu amacı gerçekleştirecek nitelikte olanlarla sınırlı tutulur.

(2) Piyasa işletmecileri tarafından uygulanan tedbir işlemi derhâl Kurul onayına sunulur. Kurul söz konusu tedbirlerin devamına, değiştirilmesine veya kaldırılmasına karar vermeye ya da piyasaların etkin ve sağlıklı işleyişini teminen başkaca tedbirler almaya yetkilidir. Bu kapsamındaki işler Kurulun öncelikli işlerinden sayılır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Rehber

MADDE 15- (1) Kurum, bu Yönetmelik kapsamındaki piyasa bozucu davranışlara ve dâhilî bilgilere ilişkin hususlarda piyasa katılımcılarına yol gösterici olması amacıyla bir rehber hazırlar ve yayımlar.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik 1/6/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

